

**Примітки до річної фінансової звітності складені згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності
станом на 31 грудня 2022 року Кредитної спілки «Самопоміч»**

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

1 Основна діяльність

Основні відомості

Повна назва	Кредитна спілка «Самопоміч»
Код за ЄДРПОУ	25350037
Місце знаходження за КАТОТТГ	UA61040490010069060
Телефон (факс)	46008, Тернопільська область, Тернопільський район, місто Тернопіль, вулиця Медова, будинок 20,22
E-mail, адреса вебсайта	(0352) 52-57-68
Види діяльності за КВЕД	samopomich@ukr.net, http://samopomich.unions.com.ua/
	64.92
	Інші види кредитування

Кредитна спілка «Самопоміч» (далі – Спілка або КС «Самопоміч») зареєстрована 29.07.1998 року.

08.04.2004 року Спілка внесена Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України (далі – Держфінпослуг) до реєстру фінансових установ.

Спілка здійснює свою діяльність згідно з чинним законодавством, включаючи Закон України № 2908-III "Про кредитні спілки" від 20.12.2001 року, Закон України № 2664-III "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг" від 12.07.2001 року та інші нормативні акти Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (далі – Нацкомфінпослуг) та Національного банку України (далі – НБУ).

Кредитна спілка - це неприбуткова організація, заснована фізичними особами, професійними спілками, їх об'єднаннями на кооперативних засадах з метою задоволення потреб її членів у взаємному кредитуванні та наданні фінансових послуг за рахунок об'єднаних грошових внесків членів кредитної спілки.

Кредитна спілка відповідно до свого Статуту:

- а) приймає вступні та обов'язкові пайові та інші внески від членів кредитної спілки;
- б) надає кредити своїм членам на умовах їх платності, строковості та забезпеченості в готівковій та безготівковій формі. Отримувати кредити від імені членів кредитної спілки можуть також фермерські господарства та приватні підприємства, які знаходяться у їх власності. Розмір кредиту, наданого одному члену кредитної спілки, не може перевищувати 20 відсотків від капіталу кредитної спілки;
- в) залучає на договірних умовах внески (вклади) своїх членів на депозитні рахунки як у готівковій, так і в безготівковій формі. Зобов'язання кредитної спілки перед одним своїм членом не можуть бути більше 10 відсотків від загальних зобов'язань кредитної спілки;
- г) виступає поручителем виконання членом кредитної спілки зобов'язань перед третіми особами;
- д) у разі участі в об'єднаній кредитній спілці сплачує вступні, пайові та інші внески до об'єднаної кредитної спілки;
- е) розміщує тимчасово вільні кошти на депозитних рахунках в установах банків, які мають ліцензію на право роботи з вкладями громадян, об'єднаної кредитній спілці, а також придбаває державні цінні папери, перелік яких установлюється Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, (далі - Уповноважений орган), та паї кооперативних банків;
- є) залучає на договірних умовах кредити банків, кредити об'єднаної кредитної спілки, кошти інших установ та організацій виключно для надання кредитів своїм членам, якщо інше не встановлено рішенням Уповноваженого органу. Загальна сума залучених коштів, у тому числі кредитів, не може перевищувати 50 відсотків вартості загальних зобов'язань та капіталу кредитної спілки на момент залучення;
- ж) надає кредити іншим кредитним спілкам, якщо інше не встановлено рішенням Уповноваженого органу;
- з) виступає членом платіжних систем;
- і) оплачує за дорученням своїх членів вартість товарів, робіт і послуг у межах наданого їм кредиту;
- ї) провадить благодійну діяльність за рахунок коштів спеціально створених для цього фондів.

Проведення кредитною спілкою іншої діяльності, не допускається.

Спілка є членом Української об'єднаної кредитної спілки.

На звітну дату до структури Спілки входило 3 структурних підрозділів, у т.ч.: Головний офіс Спілки та 2 відокремлених підрозділів.

Відокремлені підрозділи	Таблиця 1.1	
	31.12.2022	31.12.2021
Кількість відокремлених підрозділів	<u>2</u>	<u>4</u>

Станом на 31.12.2022 року 100% пайового капіталу Спілки володіли фізичні особи. Оскільки кредитна спілка є організацією, що заснована на кооперативних засадах, то усі члени кредитної спілки мають рівні права, в тому числі у разі голосування на загальних зборах, незалежно від розміру пайових та інших внесків.

Члени кредитної спілки	Таблиця 1.2	
	31.12.2022	31.12.2021
Кількість членів кредитної спілки	<u>437</u>	<u>884</u>

2 Операційне середовище

Діяльність кредитних спілок в Україні відбувалась та відбувається в умовах політичних та економічних змін, в умовах фінансової нестабільності, зниження платоспроможності позичальників та в період воєнного стану, який оголошений Указом Президента України № 64/2022 від 24.02.2022 року «Про введення воєнного стану в Україні» та продовжений Указами Президента України № 133/2022 від 14.03.2022 року, №259/2022 від 18.04.2022 року, №341/2022 від 17.05.2022 року, №573/2022 від 12.08.2022 року, №757/2022 від 07.11.2022 року «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні».

Державне регулювання діяльності фінансових установ покладено на Національний банк України.

Керівництво кредитної спілки вважає, що вживає усі необхідні заходи для забезпечення стійкості діяльності кредитної спілки у даній

ситуації, непередбачувані подальші погіршення у вищезазначених сферах можуть негативно вплинути на результати діяльності та фінансовий стан кредитної спілки, у спосіб, що не може бути визначений на даний момент. Представлена фінансова звітність відображає поточну оцінку керівництва щодо можливого впливу умов здійснення діяльності в Україні на операції та фінансовий стан кредитної спілки. Майбутні умови здійснення діяльності можуть відрізнятися від оцінок керівництва.

3 Основа складання фінансової звітності

Достовірне подання фінансової звітності та відповідність Міжнародним стандартам фінансової звітності

Концептуальною основою фінансової звітності Спілки за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, є Міжнародні стандарти фінансової звітності (надалі - МСФЗ), включаючи Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) та Тлумачення (КТМФЗ, ПКТ), видані Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО), що офіційно оприлюднені на веб-сайті Міністерства фінансів України.

Фінансова звітність, за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, є фінансовою звітністю загального призначення, яка сформована з метою достовірного подання фінансового стану, фінансових результатів діяльності та грошових потоків Спілки для задоволення інформаційних потреб широкого кола користувачів при прийнятті ними економічних рішень.

Підготовлена фінансова звітність Спілки чітко та без будь-яких застережень відповідає всім вимогам чинних МСФЗ з врахуванням змін, дотримання яких забезпечує достовірне подання інформації в фінансовій звітності, а саме, доречної, достовірної, зіставної та зрозумілої інформації.

При формуванні фінансової звітності, Спілка керувалась також вимогами національних законодавчих та нормативних актів щодо організації і ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні, які не суперечать вимогам МСФЗ.

Форма та назви фінансових звітів

Перелік та назви форм фінансової звітності Спілки відповідають вимогам, встановленим МСФЗ, а саме:

- Баланс (Звіт про фінансовий стан) станом на 31 грудня 2022 року,
- Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2022 рік,
- Звіт про рух грошових коштів за 2022 рік,
- Звіт про власний капітал за 2022 рік,

Примітки до річної фінансової звітності за 2022 рік, що містять стислий виклад суттєвих облікових політик та інші пояснення на предмет повноти, достовірності та відповідності Концептуальній основі, чинному законодавству, встановленим нормативам та іншу пояснювальну інформацію.

Валюта подання звітності та функціональна валюта, ступінь округлення

Валюта подання звітності відповідає функціональній валюті, якою є національна валюта України – гривня, складена у тисячах гривень, округлених до цілих тисяч.

Припущення про безперервність діяльності

Фінансова звітність Спілки підготовлена виходячи з припущення безперервності діяльності, відповідно до якого реалізація активів і погашення зобов'язань відбувається в ході звичайної діяльності. Фінансова звітність не включає коригування, які необхідно було б провести в тому випадку, якби Спілка не могла продовжити подальше здійснення фінансово-господарської діяльності відповідно до принципів безперервності діяльності.

Звітний період фінансової звітності

Звітним періодом, за який формується фінансова звітність, вважається календарний рік, тобто період з 1 січня по 31 грудня 2022 року.

Перехід на нові та переглянуті стандарти, роз'яснення та поправки до чинних стандартів МСФЗ

Облікова політика, прийнята при складанні фінансової звітності, відповідає політиці, яку застосовували при складанні річної фінансової звітності Спілки за період, що закінчився 31.12.2022 року за винятком прийнятих нових стандартів, що вступили в силу з 01.01.2023 року. Спілка не застосовувала дорічково будь-які інші стандарти, роз'яснення або поправки, які були випущені, але ще не вступили в силу.

Інформація про характер і вплив цих змін розкрита нижче. Хоча Спілка вперше застосувала ці поправки в 2022 році, вони не мають істотного впливу на її фінансову звітність. Так як ні одна із змін та з поправок, що набувають чинності 01.01.2023 року, не впливають на фінансову звітність Спілки і лише деякі поправки впливають на її річну фінансову звітність, розкриття відповідної інформації надається тільки в ілюстративних цілях. Характер і вплив кожного нового стандарту або поправки описані нижче:

Нові та переглянуті стандарти та їх тлумачення

Кредитна спілка застосувала такі зміни до стандартів з датою початкового застосування 1 січня 2022 року при складанні цієї річної фінансової звітності:

- Посилання на Концептуальну основу (зміни до МСФЗ 3);
- Основні засоби – дохід, отриманий до початку передбаченого використання (зміни до МСБО 16);
- Обтяжливі договори – вартість виконання договору (зміни до МСБО 37);
- Щорічні покращення МСФЗ 2018-2020 рр. (зміни до МСФЗ 1, МСФЗ 9, МСФЗ 16, МСБО 41).

Дані зміни не мають суттєвого впливу на дану річну фінансову звітність.

Нові або переглянуті стандарти та їх тлумачення, які ще не набрали чинності

Наступні нові стандарти та зміни до стандартів ще не набрали чинності станом на 31 грудня 2022 року і не застосовувалися при складанні цієї річної фінансової звітності. Кредитна спілка планує застосувати дані нововведення в тому звітному періоді, коли вони наберуть чинності, зокрема:

- МСФЗ 17 «Договори страхування» (зі змінами);
- Класифікація зобов'язань та поточні (зміни до МСБО 1);
- Розкриття інформації щодо облікової політики (зміни до МСБО 1 та Положення 2 щодо практики МСФЗ);
- Визначення облікових оцінок (зміни до МСБО 8);
- Продовження терміну тимчасового незастосування вимог МСФЗ 9 (зміни до МСФЗ 4);
- Відстрочений податок, пов'язаний з активами та зобов'язаннями, що виникають від однієї операції (зміни до МСБО 12).

Не очікується, що наведені вище нові стандарти та зміни до стандартів будуть мати суттєвий вплив на річну фінансову звітність кредитної спілки.

4 Основні положення облікової політики

Основа формування облікових політик

Облікові політики – конкретні принципи, основи, домовленості, правила та практика, застосовані суб'єктом господарювання при складанні та поданні фінансової звітності. МСФЗ наводить облікові політики, які, за висновком РМСБО, дають змогу скласти таку фінансову звітність, яка міститиме дорічну та достовірну інформацію про операції, інші події та умови, до яких вони застосовуються. Такі політики не слід застосовувати, якщо вплив їх застосування є несуттєвим.

Облікова політика Спілки розроблена та затверджена її керівництвом відповідно до вимог МСБО 8 "Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки" та інших чинних МСФЗ.

Інформація про зміни в облікових політиках

Спілка обирає та застосовує свої облікові політики послідовно для подібних операцій, інших подій або умов, якщо МСФЗ конкретно не вимагає або не дозволяє визначення категорії статей, для яких інші політики можуть бути доречними.

Спілка не застосовувала зміни в облікових політиках в 2022 році порівняно із обліковими політиками, які Спілка використовувала для складання фінансової звітності за період, що закінчився 31 грудня 2021 року.

Далі наведено основні принципи облікової політики, що були застосовані під час підготовки цієї фінансової звітності. Ці принципи облікової політики застосовувалися послідовно до всіх періодів.

Фінансові інструменти

Фінансовий інструмент – це будь-який контракт, який приводить до фінансового активу одного суб'єкта господарювання і фінансового зобов'язання або інструмента власного капіталу іншого суб'єкта господарювання.

Фінансовий актив – це будь-який актив, що є:

- грошовими коштами;
- інструментом власного капіталу іншого суб'єкта господарювання;
- контрактним правом отримувати грошові кошти або інший фінансовий актив від іншого суб'єкта господарювання або обмінювати фінансові активи чи фінансові зобов'язання з іншим суб'єктом господарювання за умов, які є потенційно сприятливими для Спілки;
- контрактом, розрахунки за яким здійснюватимуться або можуть здійснюватися власними інструментами капіталу Спілки та який є непохідним інструментом, за який Спілка зобов'язаний або може бути зобов'язаний отримати змінну кількість власних інструментів капіталу суб'єкта господарювання, або похідним інструментом, розрахунки за яким здійснюватимуться або можуть здійснюватися іншим чином, ніж обміном фіксованої суми грошових коштів або іншого фінансового активу на фіксовану кількість власних інструментів капіталу Спілки.

Фінансове зобов'язання – це будь-яке зобов'язання, що є:

- контрактним зобов'язанням надавати грошові кошти або інший фінансовий актив іншому суб'єктові господарювання, або обмінюватися фінансовими активами або фінансовими зобов'язаннями з іншим суб'єктом господарювання за умов, які є потенційно несприятливими для Спілки;
- контрактом, розрахунки за яким здійснюватимуться або можуть здійснюватися власними інструментами капіталу Спілки, та який є непохідним інструментом, за яким Спілка зобов'язана або може бути зобов'язана надавати змінну кількість власних інструментів капіталу, або похідним інструментом, розрахунки за яким здійснюватимуться або можуть здійснюватися іншим чином, ніж обмін фіксованої суми грошових коштів або іншого фінансового активу на фіксовану кількість власних інструментів капіталу Спілки.

Фінансові активи

Первісне визнання

Згідно з положеннями МСБО 9 "Фінансові інструменти", фінансові активи класифікуються як фінансові активи за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, кредити і дебіторська заборгованість, інвестиції, утримувані до погашення, та фінансові активи, наявні для продажу.

При первісному визнанні фінансові активи оцінюються за справедливою вартістю, за винятком (у випадку, якщо інвестиції не класифікуються як фінансові активи за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку) витрат, безпосередньо пов'язаних із здійсненням операції.

Дата визнання

Всі стандартні операції з купівлі-продажу фінансових активів відображаються на дату операції, тобто на дату, коли Спілка бере на себе зобов'язання з придбання активу. До стандартних операцій з купівлі-продажу фінансових активів відносяться операції з купівлі або продажу фінансових активів, в рамках яких передбачається передача активів у строки, встановлені законодавством або прийняті на ринку.

Інвестиції утримувані до погашення

Непохідні фінансові активи з фіксованими або визначеними платежами та фіксованим терміном погашення класифікуються як утримувані до погашення у випадку, якщо Спілка має намір та змогу утримувати їх до погашення. Інвестиції, які Спілка має намір утримувати протягом невизначеного терміну, не включаються до цієї категорії. Після первісного визнання інвестиції, утримувані до погашення, обліковуються за амортизованою вартістю. Доходи та витрати відображаються у звіті про прибутки та збитки, якщо інвестиція знецінюється, а також у процесі амортизації.

Кредити та дебіторська заборгованість

Кредити та дебіторська заборгованість – це непохідні фінансові активи з фіксованими або обумовленими платежами, що не котируються на активному ринку. Угоди з ними не укладаються з метою негайного або короткострокового перепродажу та не класифікуються як торгові цінні папери або інвестиційні цінні папери, наявні для продажу. Такі активи відображаються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки. Прибутки та збитки відображаються у звіті про прибутки та збитки при припиненні визнання або зменшенні корисності кредитів та дебіторської заборгованості, а також у процесі амортизації.

Визначення справедливої вартості

Справедлива вартість фінансових інструментів, що не мають активного обігу на ринку, визначається з використанням відповідних методів оцінки, які включають використання чистої дисконтованої вартості, порівняння з ідентичними інструментами, стосовно яких існує інформація про ринкові ціни та інші відповідні методи оцінки.

Згортання

Згортання фінансових активів та зобов'язань з відображенням лише чистого сальдо у звіті про фінансовий стан здійснюється тільки за наявності юридично закріпленого права здійснювати згортання або наміру реалізувати актив одночасно з погашенням зобов'язання.

Зменшення корисності фінансових активів

Спілка визначає, чи існують об'єктивні ознаки зменшення корисності фінансових активів або групи фінансових активів, на кожну звітну дату. Вважається, що відбувається зменшення корисності фінансового активу або групи фінансових активів тоді й тільки тоді, коли існують об'єктивні ознаки зменшення корисності в результаті однієї чи більше подій, що настали після первісного визнання активу ("випадок виникнення збитків"), і такий випадок (або випадки) виникнення збитків мають вплив на очікувані майбутні грошові потоки від фінансового активу чи групи фінансових активів, які можуть бути достовірно визначені. Про зменшення корисності можуть свідчити об'єктивні ознаки того, що позичальник чи група позичальників зазнають суттєвих фінансових труднощів, порушують зобов'язання зі сплати процентів чи основної суми боргу, ймовірність банкрутства, а також, коли в результаті огляду ринку отримані дані свідчать про помірковане зменшення очікуваних майбутніх грошових потоків, наприклад, зміни у рівні прострочених платежів, що корелюють зі збитками по активах.

Заборгованість кредити членам та кредитних установ

Спілка визначає зменшення корисності заборгованості кредитів членам та кредитних установ шляхом включення активу до групи фінансових активів з аналогічними характеристиками кредитного ризику. Така група фінансових активів оцінюється на предмет зменшення корисності на сукупній основі.

Балансова вартість активу знижується за рахунок використання рахунку резерву на зменшення корисності, і сума збитку від зменшення корисності відображається у звіті про прибутки та збитки. Процентні доходи продовжують нараховуватись на зменшену балансову вартість активу на основі первісної ефективної процентної ставки. Кредити списуються за рахунок резерву, якщо вже немає реальної перспективи відшкодування у найближчому часі. Якщо у наступному році сума очікуваного збитку від зменшення корисності зростає або знижується й таке збільшення чи зменшення може бути об'єктивно пов'язане з подією, що відбулася після визнання збитку від зменшення корисності, то раніше визнаний збиток від зменшення корисності зростає чи зменшується шляхом коригування рахунку резерву. Якщо списання пізніше відновлюється, то відповідна сума відновлення відображається у звіті про прибутки та збитки.

Поточна вартість очікуваних майбутніх грошових потоків дисконтується за первісною ефективною процентною ставкою за фінансовим активом. Якщо кредит надано під змінну (плаваючу) процентну ставку, то ставкою дисконтування для визначення збитків від зменшення корисності буде поточна ефективна процентна ставка.

З метою сукупної оцінки зменшення корисності фінансові активи розподіляються на групи на основі Розпорядження № 1840 Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг "Про затвердження Положення про обов'язкові фінансові нормативи та вимоги, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами кредитних спілок, та визнання таким, що втратило чинність, розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 16 січня 2004 року № 7" від 27.11.2019 року. Майбутні грошові потоки за групою фінансових активів, які оцінюються на предмет зменшення корисності на сукупній основі, визначаються виходячи з мінімальних норм резервування, що встановлені вищезгаданим Розпорядженням.

Фінансові інвестиції, утримувані до погашення

Спілка намагається, по можливості, замість звернення щодо стягнення застави, переглядати умови кредитів, наприклад, продовжувати строки погашення та погоджувати нові умови кредитування.

Облік подібної реструктуризації проводиться наступним чином:

- якщо реструктуризація не обумовлена фінансовими труднощами позичальника, то Спілка використовує підхід, аналогічний до підходу щодо фінансових зобов'язань, описаного нижче;

- якщо реструктуризація обумовлена фінансовими труднощами позичальника і кредит визнано таким, що втратив корисність після реструктуризації, то Спілка визнає різницю між теперішньою вартістю грошових потоків згідно з новими умовами договору, дисконтованих з використанням первинної ефективної ставки, та балансовою вартістю до реструктуризації, у складі відрахування до резервів від зменшення корисності у звітному періоді.

Керівництво постійно аналізує реструктуризовані кредити з тим, щоб переконатись у дотриманні всіх критеріїв та можливості здійснення майбутніх платежів. Такі кредити продовжують оцінюватись на предмет зменшення корисності на сукупній основі, а їх відновлювальна вартість розраховується з використанням первісної ефективної процентної ставки за кредитом.

Припинення визнання фінансових активів та зобов'язань

Фінансові активи

Припинення визнання фінансового активу (або частини фінансового активу чи частини групи подібних фінансових активів) відбувається:

- якщо закінчився строк дії прав на отримання грошових потоків від фінансового активу;
- якщо Спілка передала практично всі ризики та вигоди, пов'язані з активом та передала контроль над цим активом.

Фінансові зобов'язання

Припинення визнання фінансового зобов'язання відбувається у разі виконання, анулювання чи закінчення строку дії відповідного зобов'язання.

При заміні одного існуючого фінансового зобов'язання іншим зобов'язанням перед тим самим кредитором на суттєво відмінних умовах або в разі внесення суттєвих змін до умов існуючого зобов'язання, первісне зобов'язання знімається з обліку, а нове відображається в обліку з визнанням різниці в балансовій вартості зобов'язань у звіті про прибутки та збитки.

Дебіторська заборгованість

Дебіторська заборгованість – це фінансовий актив, який являє собою контрактне право отримати грошові кошти або інший фінансовий актив від іншого суб'єкта господарювання.

Дебіторська заборгованість визнається у звіті про фінансовий стан тоді і лише тоді, коли Спілка стає стороною контрактних відношень щодо цього інструменту. Первісна оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює вартості погашення, тобто сумі очікуваних контрактних грошових потоків на дату оцінки.

Після первісного визнання подальша оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за амортизованою собівартістю із застосуванням методу ефективного відсотка.

Якщо є об'єктивні свідчення того, що відбувся збиток від зменшення корисності, балансова вартість активу зменшується на суму таких збитків із застосуванням рахунку резервів.

Резерв на покриття збитків від зменшення корисності визначається як різниця між балансовою вартістю та теперішньою вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків. Визначення суми резерву на покриття збитків від зменшення корисності відбувається на основі аналізу дебіторів та відображає суму, яка, на думку керівництва, достатня для покриття понесених збитків. Для фінансових активів, які є істотними, резерви створюються на основі індивідуальної оцінки окремих дебіторів, для фінансових активів, суми яких індивідуально не є істотними – на основі групової оцінки. Фактори, які Спілка розглядає при визначенні того, чи є у нього об'єктивні свідчення наявності збитків від зменшення корисності, включають інформацію про тенденції непогашення заборгованості у строк, ліквідність, платоспроможність боржника. Для групи дебіторів такими факторами є негативні зміни у стані платежів позичальників у групі, таких як збільшення кількості прострочених платежів; негативні економічні умови у галузі або географічному регіоні.

Сума збитків визнається у прибутку чи збитку. Якщо в наступному періоді сума збитку від зменшення корисності зменшується і це зменшення може бути об'єктивно пов'язаним з подією, яка відбувається після визнання зменшення корисності, то попередньо визнаний збиток від зменшення корисності сторнується за рахунок коригування резервів. Сума сторнування визнається у прибутку чи збитку. У разі неможливості повернення дебіторської заборгованості вона списується за рахунок створеного резерву на покриття збитків від зменшення корисності.

Дебіторська заборгованість може бути нескасовно призначена як така, що оцінюється за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку, якщо таке призначення усуває або значно зменшує невідповідність оцінки чи визнання (яку інколи називають "неузгодженістю обліку"), що інакше виникне внаслідок оцінювання активів або зобов'язань чи визнання прибутків або збитків за ними на різних підставах.

Подальша оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює вартості погашення, тобто сумі очікуваних контрактних грошових потоків на дату оцінки.

У разі змін справедливої вартості дебіторської заборгованості, що мають місце на звітну дату, такі зміни визнаються у прибутку (збитку) звітного періоду.

Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти складаються з готівки в касі та коштів на поточних рахунках у банках та заборгованості кредитних установ зі строком погашення до 90 днів від дати виникнення, які не обтяжені будь-якими договірними зобов'язаннями.

Еквіваленти грошових коштів – це короткострокові, високоліквідні інвестиції, які вільно конвертуються у відомі суми грошових коштів і

яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Інвестиція визначається зазвичай як еквівалент грошових коштів тільки в разі короткого строку погашення, наприклад, протягом не більше ніж три місяці з дати придбання. Грошові кошти та їх еквіваленти визнаються за умови відповідності критеріям визнання активами. Первісна та подальша оцінка грошових коштів та їх еквівалентів здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює їх номінальній вартості.

У разі обмеження права використання коштів на поточних рахунках у банках (наприклад, у випадку призначення НБУ в банківській установі тимчасової адміністрації) ці активи можуть бути класифіковані у складі непоточних активів. У випадку прийняття НБУ рішення про ліквідацію банківської установи та відсутності ймовірності повернення грошових коштів, визнання їх як активу припиняється і їх вартість відображається у складі збитків звітного періоду.

Зобов'язання. Задучені кошти

Поточні зобов'язання — це зобов'язання, які відповідають одній або декільком із нижченаведених ознак:

- Спілка сподівається погасити зобов'язання або зобов'язання підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців після звітного періоду;
 - Спілка не має безумовного права відстрочити погашення зобов'язання протягом щонайменше дванадцяти місяців після звітного періоду.
- Поточні зобов'язання визнаються за умови відповідності визначенню і критеріям визнання зобов'язань.

Випущені фінансові інструменти або їх компоненти класифікуються як зобов'язання, причому сутність договірних домовленостей передбачає, що Спілка має зобов'язання надати кошти чи інший фінансовий актив власнику, що включають заборгованість перед кредитними установами або заборгованість перед членами.

Після первісного визнання задучені кошти надалі відображаються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка. Прибутки та збитки відображаються у звіті про прибутки та збитки, коли визнання зобов'язань припиняється, а також у процесі амортизації.

Оренда

Операційна оренда

Коли Спілка виступає в ролі орендаря в рамках договору оренди, за яким всі ризики та вигоди, притаманні володінню активом, в основному не передаються орендодавцем Спілці, загальна сума орендних платежів відноситься на витрати із використанням методу рівномірного списання протягом строку оренди.

Всі орендні операції проводяться згідно з МСФЗ 16. Підставою для визнання операцій оренди в обліку орендаря й орендодавця є договір оренди чи суборенди відповідного майна.

Керуючись § 9 МСФЗ 16, договір є орендою або містить оренду, якщо він передає право контролювати використання ідентифікованого активу протягом певного періоду в обмін на компенсацію. Параграфами Б9 – Б31 Додатка Б встановлено керівництво для визначення контракту як договору оренди чи договору, що містить оренду.

Уклавши договір оренди або договір, що містить її компоненти, орендар за загальним правилом повинен ураховувати кожен компонент оренди в договорі як оренду окремо від неорендних компонентів (див. §§ 12, 15, Б32 — Б33 МСФЗ 16).

Для орендаря передбачено можливість не застосовувати вимоги §§ 22–49 МСФЗ 16 щодо визнання, оцінки й подання інформації до:

- короткострокової оренди (у нашому розумінні — на строк не більше ніж 12 місяців);
- оренди, за якою базовий актив є малозначним — як описано в §§ Б3 – Б8 (див. §§ 5–8 МСФЗ 16).

Рішення про звільнення, яке стосується короткострокової оренди, застосовують за класами базових активів. При цьому рішення про застосування звільнення щодо активів із низькою вартістю можна ухвалювати за кожним договором оренди окремо. Під класом базових активів мають на увазі групу базових активів, аналогічних за своєю природою та порядком використання в діяльності суб'єкта господарювання (§ 8 МСФЗ 16).

У разі ухвалення рішення про застосування будь-якого з двох згаданих звільнень орендар визнає орендні платежі за нормами § 6 МСФЗ 16 — як витрати на прямолінійній основі протягом строку оренди або на іншій систематичній основі. Орендар застосовує іншу систематичну основу, якщо така основа точніше відображає модель отримання вигоди орендарем.

Інвестиційна нерухомість

Інвестиційна нерухомість — нерухомість (земля чи будівля, або частина будівлі, або їх поєднання), утримувана (власником або орендарем згідно з угодою про фінансову оренду) з метою отримання орендних платежів або збільшення вартості капіталу чи для досягнення обох цілей. Інвестиційна нерухомість утримується Спілкою з метою отримання доходу від здачі в оренду або для підвищення вартості вкладеного капіталу і не експлуатується Спілкою.

Інвестиційна нерухомість первісно обліковується за собівартістю з врахуванням витрат на здійснення операцій. Інвестиційна нерухомість надалі обліковується за вартістю, яка відображає поточну ринкову вартість і є сумою, на яку можна обміняти цю нерухомість при укладенні договору на ринкових умовах між добре обізнаними незалежними сторонами. Переоцінка інвестиційної нерухомості здійснюється на кожну звітну дату і визнається у звіті про прибутки та збитки як "Переоцінка інвестиційної нерухомості". Дохід від оренди відображається у звіті про прибутки та збитки в складі інших операційних доходів.

Наступні витрати капіталізуються тільки тоді, коли існує ймовірність того, що Спілка отримає пов'язані з ними економічні вигоди, і що їх вартість може бути достовірно оцінена. Всі інші витрати (на ремонт та обслуговування) визнаються як витрати періоду.

Основні засоби

Основні засоби — це матеріальні об'єкти, що їх утримують для використання у виробництві або постачанні товарів чи наданні послуг для надання в оренду або для адміністративних цілей, чи використовуватимуть, за очікуванням, протягом більше одного періоду.

Обладнання відображається за фактичною вартістю без урахування вартості повсякденного обслуговування, за вирахуванням накопиченої амортизації та накопиченого зменшення корисності. Балансова вартість основних засобів оцінюється на предмет зменшення корисності, коли події або зміни в обставинах свідчать про те, що балансова вартість не може бути відшкодована.

Нарахування амортизації активу починається з місяця коли він стає придатним для використання та введений в експлуатацію. Амортизація нараховується прямолінійним методом протягом таких очікуваних строків корисної служби активів: машини та обладнання — 5 років, інструменти, прилади, інвентар та інші основні засоби — 4 роки.

Залишкова вартість, строки корисної служби та методи нарахування амортизації активів аналізуються наприкінці кожного звітного року та коригуються при необхідності.

Витрати на ремонтно-відновлювальні роботи відображаються у складі інших операційних витрат у періоді, в якому такі витрати були понесені, крім випадків, коли такі витрати підлягають капіталізації.

Нематеріальні активи

Нематеріальний актив — немонетарний актив, який не має фізичної субстанції та може бути ідентифікований.

Нематеріальні активи включають придбані програмне забезпечення та ліцензії. Нематеріальні активи, придбані окремо, первісно визнаються за собівартістю. Після первісного визнання нематеріальні активи відображаються за фактичною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності. Нематеріальні активи мають обмежені або невизначені строки корисної служби. Нематеріальні активи з обмеженим строком корисної служби амортизуються протягом строку корисної служби, що становить 3 - 10 років, та оцінюються на предмет зменшення корисності у разі наявності ознак можливого зменшення корисності нематеріального активу.

Активи призначені для продажу

Спілка класифікує необоротні активи (або групу вибуття) як призначені для продажу, якщо їх балансова вартість буде відшкодовуватись, в основному, шляхом продажу, а не в ході їх використання. Для цього необоротні активи (або група вибуття) мають бути доступні для негайного продажу в їх теперішньому стані на тих умовах, які є звичайними при продажу таких активів (групи вибуття), при цьому їх продаж має характеризуватись високим ступенем ймовірності.

Висока ймовірність продажу означає твердий намір керівництва Спілки додержуватися плану продажу необоротного активу (або групи вибуття). При цьому необхідно, щоб була розпочата програма активних дій з пошуку покупця й виконання такого плану. Крім цього, необоротний актив (група вибуття) має активно пропонуватись до реалізації за ціною, що є обґрунтованою, з урахуванням його поточної справедливої вартості. Крім того, відображення продажу як завершені операції має очікуватись протягом одного року з дати класифікації необоротних активів призначених для продажу.

Спілка оцінює активи (групу вибуття), класифіковані як призначені для продажу, за меншою з двох оцінок: балансовою вартістю або справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж. В разі настання подій або зміни обставин, що вказують на можливе зменшення корисності активів (або групи вибуття), Спілка відображає збиток від зменшення корисності при первісному, а також наступному списанні їх вартості до справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж.

Запаси

Запаси – це активи, які утримуються для продажу у звичайному ході бізнесу чи перебувають у процесі виробництва для такого продажу або існують у формі основних чи допоміжних матеріалів для споживання у виробничому процесі або при наданні послуг.

Придбані або вироблені (виготовлені самостійно) запаси обліковують за їх собівартістю.

При видатку (вибутті) запасів застосовують формулу собівартості "перше надходження – перший видаток" (ФІФО). Собівартість вибуття визначають як добуток кількості вибутих (реалізованих) запасів і собівартості одиниці цих запасів.

Оподаткування

Розрахунок поточних податкових витрат здійснюється відповідно до податкового законодавства України.

Відстрочені податкові активи та зобов'язання розраховуються по всіх тимчасових різницях за методом балансових зобов'язань. Відстрочений податок на прибуток відображається по всіх тимчасових різницях, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їх балансовою вартістю для цілей фінансової звітності.

Відстрочений податковий актив відображається в обліку лише тоді, коли існує ймовірність отримання у майбутньому оподаткованого прибутку, за рахунок якого можна здійснити залік цих тимчасових різниць, що зменшують податкову базу. Відстрочений податковий актив та зобов'язання визначаються за ставками податку, що будуть застосовуватись протягом періоду реалізації активу чи врегулювання зобов'язання на підставі законодавства, яке набуло або фактично набуло сили на звітну дату.

Крім цього, в Україні існують різні операційні податки, що застосовуються до діяльності Спілки. Ці податки включаються до складу адміністративних та операційних витрат.

Резерви

Резерви визнаються, коли внаслідок певних подій у минулому Спілка має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання, для врегулювання якого, з великим ступенем вірогідності, буде необхідним відтік ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, і суму зобов'язання можна достовірно оцінити.

Зобов'язання з пенсійного забезпечення та інших виплат

Спілка не має схем пенсійного забезпечення, крім участі в державній пенсійній системі України, що передбачає розрахунок і сплату поточних внесків роботодавця як відсотка від поточних загальних виплат працівникам. Ці витрати відображаються у звітному періоді, до якого відносяться відповідна заробітна плата.

Розподіл нерозподіленого доходу на обов'язкові пайові внески

За підсумками фінансового року нерозподілений дохід, що залишається у розпорядженні кредитної спілки, може розподілятися між членами кредитної спілки пропорційно розміру їх обов'язкових пайових внесків у вигляді відсотків у порядку, визначеному загальними зборами кредитної спілки, що визнається як зобов'язання і вираховується з суми капіталу на звітну дату, тільки якщо такий розподіл був оголошений до звітної дати включно. Інформація про такий розподіл розкривається у звітності, якщо він був запропонований до звітної дати, а також запропонований або оголошений після звітної дати, але до дати затвердження фінансової звітності до випуску.

Доходи

Доходи визнаються за методом нарахування.

Дохід – це збільшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді надходження чи збільшення корисності активів або у вигляді зменшення зобов'язань, результатом чого є збільшення чистих активів, за винятком збільшення, пов'язаного з внесками учасників.

Дохід визнається у звіті про прибутки та збитки за умови відповідності визначенню та критеріям визнання. Визнання доходу відбувається одночасно з визнанням збільшення активів або зменшення зобов'язань.

Дохід від продажу фінансових інструментів, інвестиційної нерухомості або інших активів визнається у прибутку або збитку в разі задоволення всіх наведених далі умов:

- Спілка передала покупцеві суттєві ризики і винагороди, пов'язані з власністю на фінансовий інструмент, інвестиційну нерухомість або інші активи;
- за Спілкою не залишається ані подальша участь у управлінському персоналу у формі, яка зазвичай пов'язана з володінням, ані ефективний контроль за проданими фінансовими інструментами, інвестиційною нерухомістю або іншими активами;
- суму доходу можна достовірно оцінити;
- ймовірно, що до Спілки надійдуть економічні вигоди, пов'язані з операцією;
- витрати, які були або будуть понесені у зв'язку з операцією, можна достовірно оцінити.

Дохід від надання послуг

Дохід від надання послуг відображається в момент виникнення незалежно від дати надходження коштів і визначається, виходячи із ступеня завершеності операції з надання послуг на дату балансу.

Процентні та аналогічні доходи та витрати

Для всіх фінансових інструментів, визначених за амортизованою вартістю, процентні доходи чи витрати відображаються за ефективною процентною ставкою, що є ставкою, яка точно дисконтує очікувані майбутні виплати та надходження протягом очікуваного строку служби фінансового інструменту чи більш короткого періоду, де це можливо застосувати, до чистої балансової вартості фінансового активу чи фінансового зобов'язання. При обчисленні враховуються всі договірні умови за фінансовим інструментом (наприклад, право на дострокове погашення) та всі винагороди чи додаткові витрати, що безпосередньо пов'язані з фінансовим інструментом та є невід'ємною частиною ефективною процентною ставкою, але не враховуються майбутні збитки за кредитами. Балансова вартість фінансового активу чи фінансового зобов'язання коригується в разі перегляду Спілкою своєї оцінки платежів або надходжень. Скоригована балансова вартість обчислюється, виходячи з первісної ефективною процентною ставкою, а зміни балансової вартості відображаються як процентні доходи чи витрати.

При зменшенні відображеної у фінансовій звітності вартості фінансового активу чи групи аналогічних фінансових активів внаслідок зменшення корисності, процентні доходи продовжують визнаватись з використанням первісної ефективною процентною ставкою на основі нової балансової вартості.

Витрати

Витрати визнаються за методом нарахування.

Витрати – це зменшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді вибуття чи амортизації активів або у вигляді виникнення зобов'язань, результатом чого є зменшення чистих активів, за винятком зменшення, пов'язаного з виплатами учасникам.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки за умови відповідності визначенню та одночасно з визнанням збільшення зобов'язань або зменшення активів.

Витрати негайно визнаються у звіті про прибутки та збитки, коли видатки не падають майбутніх економічних вигід або тоді та тією мірою, якою майбутні економічні вигоди не відповідають або перестають відповідати визнанню як активу у звіті про фінансовий стан.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки також у тих випадках, коли виникають зобов'язання без визнання активу.

Витрати, понесені у зв'язку з отриманням доходу, визнаються у тому ж періоді, що й відповідні доходи.

Витрати за позиками, які не є частиною фінансового інструменту та не капіталізуються як частина собівартості активів, визнаються як витрати періоду. Спілка капіталізує витрати на позики, які безпосередньо відносяться до придбання, будівництва або виробництва кваліфікованого активу, як частина собівартості цього активу.

Умовні активи та зобов'язання

Умовні активи не визнаються у звіті про фінансовий стан. Розкриття інформації щодо таких активів надається, коли надходження пов'язаних з ними економічних вигід є ймовірним.

Умовні зобов'язання не відображаються у звіті про фінансовий стан. Розкриття інформації щодо таких зобов'язань здійснюється, за винятком випадків, коли відтік ресурсів для виконання таких зобов'язань є малоімовірним.

5 Основні припущення, оцінки та судження

При підготовці фінансової звітності Спілка здійснює оцінки та припущення, які мають вплив на елементи фінансової звітності, ґрунтуючись на МСФЗ, МСБО та тлумаченнях, розроблених Спілкою з тлумачень міжнародної фінансової звітності. Оцінки та судження базуються на попередньому досвіді та інших факторах, що за існуючих обставин вважаються обґрунтованими і за результатами яких приймаються судження щодо балансової вартості активів та зобов'язань. Хоча ці розрахунки базуються на наявній у керівництва Спілки інформації про поточні події, фактичні результати можуть зрештою відрізнитися від цих розрахунків. Області, де такі судження є особливо важливими, області, що характеризуються високим рівнем складності, та області, в яких припущення й розрахунки мають велике значення для підготовки фінансової звітності за МСФЗ, наведені нижче.

Судження щодо безперервності діяльності

Керівництво Спілки здійснило оцінку щодо її можливості подальшої безперервної діяльності та впевнилося, що Спілка має ресурси для продовження діяльності у сучасному майбутньому. До того ж, керівництву не відомо про будь-які значні невизначеності, що можуть викликати значну невпевненість у можливості Спілки здійснювати безперервну діяльність. Таким чином, складання фінансової звітності було продовжено виходячи з принципу безперервності діяльності.

Судження щодо операцій, подій або умов за відсутності конкретних МСФЗ

Якщо немає МСФЗ, який конкретно застосовується до операції, іншої події або умови, керівництво Спілки застосовує судження під час розроблення та застосування облікової політики, щоб інформація була доречною для потреб користувачів для прийняття економічних рішень та достовірною, у тому значенні, що фінансова звітність:

- подає достовірно фінансовий стан, фінансові результати діяльності та грошові потоки;
- відображає економічну сутність операцій, інших подій або умов, а не лише юридичну форму;
- є нейтральною, тобто вільною від упереджень;
- є повною в усіх суттєвих аспектах.

Під час здійснення судження керівництво Спілки посилається на прийнятність наведених далі джерел та враховує їх у низхідному порядку:

- вимоги в МСФЗ, у яких йдеться про подібні та пов'язані з ними питання;
- визначення, критерії визнання та концепції оцінки активів, зобов'язань, доходів та витрат у Концептуальній основі фінансової звітності.

Під час здійснення судження керівництво Спілки враховує найостанніші положення інших органів, що розробляють та затверджують стандарти, які застосовують подібну концептуальну основу для розроблення стандартів, іншу професійну літературу з обліку та прийняті галузеві практики, тією мірою, якою вони не суперечать вищезазначеним джерелам.

Судження щодо справедливої вартості активів

Справедлива вартість інвестицій, що активно обертаються на організованих фінансових ринках, розраховується на основі поточної ринкової вартості на момент закриття торгів на звітну дату (мінімальний біржовий курс). В інших випадках оцінка справедливої вартості ґрунтується на судженнях щодо передбачуваних майбутніх грошових потоків, існуючої економічної ситуації, ризиків, властивих різним фінансовим інструментам, та інших факторів з врахуванням вимог МСФЗ 13 "Оцінка справедливої вартості".

Судження щодо справедливої вартості фінансових інструментів

У випадках, коли справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, що обліковуються у звіті про фінансовий стан, не може бути отримана шляхом спостережень за активними ринками, вона визначається за допомогою набору технік оцінювання, що включають доступну ринкову інформацію.

Керівництво Спілки вважає, що облікові оцінки та припущення, які відносяться до оцінки фінансових інструментів, де ринкові котирування не доступні, є ключовим джерелом невизначеності оцінок, тому що:

- вони з високим ступенем ймовірності, з часом, зазнають змін, оскільки оцінки базуються на припущеннях керівництва щодо відсоткових ставок, волатильності, змін валютних курсів, показників кредитоспроможності контрагентів, коригувань під час оцінки інструментів, а також специфічних особливостей операцій; та

- вплив змін в оцінках на активи, відображені в звіті про фінансовий стан, а також на доходи (витрати) може бути значним.

Якби керівництво Спілки використовувало інші припущення щодо відсоткових ставок, волатильності, курсів обміну валют, кредитного рейтингу контрагента, дати офірті і коригувань під час оцінки інструментів, більша або менша зміна в оцінці вартості фінансових інструментів у разі відсутності ринкових котирувань мала б істотний вплив на відображений у фінансовій звітності чистий прибуток та збиток.

Використання різних маркетингових припущень та/або методів оцінки також може мати значний вплив на передбачувану справедливую вартість.

Судження щодо очікуваних термінів утримання фінансових інструментів

Керівництво Спілки застосовує професійне судження щодо термінів утримання фінансових інструментів, що входять до складу фінансових активів. Професійне судження за цим питанням ґрунтується на оцінці ризиків фінансового інструменту, його прибутковості й динаміці та інших факторах. Проте існують невизначеності, які можуть бути пов'язані з припущеннями обігу цінних паперів, що не є підконтрольним керівництву Спілки фактором і може суттєво вплинути на оцінку фінансових інструментів.

Судження щодо резерву під зменшення корисності кредитів та дебіторської заборгованості

Спілка регулярно проводить аналіз кредитів і дебіторської заборгованості на предмет зменшення корисності. Спілка використовує своє судження при оцінці збитків від зменшення корисності в ситуаціях, коли позичальник зазнає фінансових труднощів і відсутній достатній обсяг фактичних даних про аналогічних позичальників. Спілка аналогічним чином оцінює зміни майбутніх грошових потоків на основі даних спостережень, що вказують на несприятливу зміну в статусі погашення зобов'язань позичальниками в складі групи, що співвідноситься з випадками невиконання зобов'язань за активами у складі групи. Керівництво використовує оцінки, що базуються на історичних даних про історію збитків стосовно активів з аналогічними характеристиками кредитного ризику й об'єктивних ознак зменшення корисності за групами кредитів і дебіторської заборгованості. Спілка використовує своє судження при коригуванні даних спостережень стосовно групи кредитів або дебіторської заборгованості для відображення поточних обставин.

Судження щодо відстроченого активу з податку на прибуток

Відстрочений актив з податку на прибуток визнається стосовно усіх невикористаних податкових збитків, коли існує вірогідність отримання прибутку, що підлягає оподаткуванню в майбутньому, щодо якого збитки можуть бути використані. Судження керівництва необхідні для визначення суми відстроченого активу з податку на прибуток, який може бути визнаний, виходячи з вірогідних строків і розміру майбутнього прибутку, що підлягає оподаткуванню, разом із стратегією податкового планування.

Судження щодо впливу COVID-19

З кінця 2019 року розпочалося поширення нового коронавірусу, який отримав назву COVID-19, здатного викликати важкі наслідки, що призводять до загибелі людини. На кінець 2019р. Всесвітня організація охорони здоров'я повідомляла про обмежене число випадків зараження COVID-19, але 31 січня 2020 року оголосила надзвичайну ситуацію в області охорони здоров'я, а 13 березня 2020 року - про початок пандемії з зв'язку зі стрімким поширенням COVID-19 в Європі та інших регіонах. Заходи, що вживаються по всьому світу з метою боротьби з поширенням COVID-19, призводять до необхідності обмеження ділової активності, а також до необхідності профілактичних заходів, спрямованих на запобігання поширенню інфекції. На тлі цих подій відбулося істотне падіння фондових ринків, скоротилися ціни на сировинні товари, зокрема, істотно знизилася ціна нафти, відбулося ослаблення української гривні до долара США і Євро, і підвищилися ставки кредитування для багатьох компаній. Наразі, достеменно, вплив спалаху COVID-19 на діяльність Спілки оцінити не можливо.

Судження щодо впливу воєнного стану

На даний час, враховуючи воєнний стан, оголошений Указом Президента України № 64/2022 від 24.02.2022 року «Про введення воєнного стану в Україні» та продовжений Указами Президента України № 133/2022 від 14.03.2022 року, №259/2022 від 18.04.2022 року, №341/2022 від 17.05.2022 року, №573/2022 від 12.08.2022 року, №757/2022 від 07.11.2022 року «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», неможливо, достеменно, оцінити вплив військових подій на діяльність Спілки.

Незважаючи на те, що, на момент випуску даної фінансової звітності ситуація все ще знаходиться в процесі розвитку, представляється, що негативний вплив на світову економіку і невизначеність щодо подальшого економічного зростання можуть в майбутньому негативно позначитися на фінансовому становищі і фінансових результатах Спілки. Зберігаються, також, вплив та невизначеності, пов'язані з макроекономічним прогнозом, який, як очікується, матиме COVID-19 та воєнний стан на діяльність Спілки у 2023 році.

Керівництво Спілки уважно стежить за ситуацією і реалізує заходи щодо зниження негативного впливу зазначених подій на Спілку.

6 Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти включають:

Таблиця 6.1.

Грошові кошти та їх еквіваленти	31.12.2022	31.12.2021
Грошові кошти в касі	257	403
Поточний рахунок в банку	945	41
Інші рахунки в банках		
Вклади на депозитних рахунках до 90 днів		
Разом	1202	444

Для цілей формування звіту про рух грошових коштів Спілка розподіляє рух коштів на операційну, інвестиційну та фінансову діяльність.

До руху коштів від операційної діяльності відносяться внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки та депозитні рахунки в установах банків та об'єднаної кредитної спілки а також кредити надані членам кредитної спілки.

До руху коштів від інвестиційної діяльності відносяться кредити надані іншим кредитним спілкам та пайові внески до об'єднаної кредитної спілки.

До руху коштів від фінансової діяльності відносяться кредити отримані від банків, інших кредитних спілок, фінансових організацій та інші запозичені кошти.

7 Фінансові інвестиції

Фінансові інвестиції та заборгованість інших кредитних установ включає:

Таблиця 7.1

Не поточні фінансові інвестиції та заборгованість інших кредитних установ	31.12.2022	31.12.2021
Пайові внески в об'єднану кредитну спілку	46	46
Резерв під зменшення корисності	()	()
Не поточні фінансові інвестиції разом	46	46
Поточні фінансові інвестиції та заборгованість інших кредитних установ		
Поточні фінансові інвестиції		
Резерв під зменшення корисності	()	()
Поточні фінансові інвестиції разом		
Всього	46	46

8 Кредити надані та інші активи, що не є фінансовими активами

Кредити надані

Кредити надані включають:

Таблиця 8.1

Кредити надані	31.12.2022	31.12.2021
Членам кредитної спілки у т. ч.	3669	9316
не прострочений		
прострочення на дату визначення простроченості немає	2546	7759
під наглядом		
прострочення на дату визначення простроченості становить від 1 до 30 днів включно	335	828
перший рівень		
прострочення на дату визначення простроченості становить від 31 до 60 днів включно	16	54
другий рівень		
прострочення на дату визначення простроченості становить від 61 до 90 днів включно	6	43
третій рівень		
прострочення на дату визначення простроченості становить від 91 до 180 днів включно	399	34
четвертий рівень		
прострочення на дату визначення простроченості становить понад 180 днів включно	368	598
у т. ч.: безнадійний		
безнадійні кредити	368	577
Мінус - резерв під зменшення корисності на сукупній основі	(661)	(674)
Всього	3009	8642

Кредити надані членам кредитної спілки на такі потреби:

Таблиця 8.2

Структура кредитів наданих членам кредитної спілки	31.12.2022	%	31.12.2021	%
комерційні кредити	105	2,9	638	6,9
кредити, надані на ведення фермерських господарств				
кредити, надані на ведення особистих селянських господарств	3510	95,6	8235	88,4
кредити, надані на придбання, будівництво, ремонт та реконструкцію нерухомого майна			262	2,8
споживчі кредити	54	1,5	181	1,9
у тому числі:				
придбання автотранспорту				
придбання аудіо-, відео- побутової техніки та комп'ютерів				
інші потреби	54	1,5	181	1,9
Разом	3669	100	9316	100

Резерв під зменшення корисності кредитів наданих

Узгодження змін резерву під зменшення корисності кредитів наданих є таким:

Таблиця 8.3

Резерв під зменшення корисності кредитів наданих	31.12.2022	31.12.2021
Початок року	674	1298
Нараховано за рік	625	293
Використано на списання кредитів	(2)	(116)
Сторновано (зменшено)	(636)	(801)
Кінець року	661	674

Кредити, зменшення корисності яких визначено на індивідуальній основі

Згідно з діючими вимогами, кредити можуть бути списані лише за умови затвердження такого списання Спостережною радою кредитної спілки, а в окремих випадках, на підставі відповідного рішення суду. Кредити, стосовно яких був визначений резерв під зменшення корисності на індивідуальній основі, за 2022 рік – 2 тис грн., за 2021 рік – 116 тис грн.

Застава та інші інструменти зменшення кредитного ризику

Спілка не застосовує заставу та інші інструменти зменшення кредитного ризику.

Інші нефінансові активи

Інші активи, що не є фінансовими активами включають:

	31.12.2022	31.12.2021
Інші активи, що не є фінансовими активами		
Переplatи персоналу		
Спільні фонди, створені для підтримки ліквідності		
Інше	40	31
Разом	40	31
Мінус – резерв під зменшення корисності	(40)	(31)
Всього		
	31.12.2022	31.12.2021
Всього кредити надані та інші активи, що не є фінансовими активами (Таблиця 8.1 та Таблиця 8.4)	3009	8642

Резерв під зменшення корисності, сформований на інші нефінансові активи

	31.12.2022	31.12.2021
Резерв під зменшення корисності сформований на інші нефінансові активи		
Початок року	31	20
Нараховано за рік	12	14
Використано на списання дебіторської заборгованості	(3)	(3)
Стореновано (зменшено)	0	0
Кінець року	40	31

Проценти за кредитами наданими

Проценти за кредитами наданими включають:

	31.12.2022	31.12.2021
Проценти за кредитами наданими		
Проценти за кредитами наданими членам кредитної спілки у т. ч.	485	416
не прострочений		
прострочення на дату визначення простроченості немає	174	172
під наглядом		
прострочення на дату визначення простроченості становить від 1 до 30 днів включно	12	24
перший рівень		
прострочення на дату визначення простроченості становить від 31 до 60 днів включно	0	3
другий рівень		
прострочення на дату визначення простроченості становить від 61 до 90 днів включно	0	1
третій рівень		
прострочення на дату визначення простроченості становить від 91 до 180 включно	140	1
четвертий рівень		
прострочення на дату визначення простроченості становить понад 180 включно	159	215
у т. ч.: безнадійний		
безнадійні кредити	159	200
Мінус - резерв під зменшення корисності на сукупній основі	(257)	(218)
Всього	228	198

Внаслідок ситуації, яка склалась в економіці України, а також як результат економічної нестабільності, що склалась на дату балансу, існує ймовірність того, що ступінь повернення цих активів у значній мірі залежить від ефективності заходів, які знаходяться поза зоною контролю Спілки. Ступінь повернення даної заборгованості Спілки визначається на підставі обставин та інформації, які наявні на дату балансу. На думку керівництва, додатковий резерв під фінансові активи на сьогоднішній день не потрібен, виходячи з наявних обставин та інформації.

9 Активи призначені для продажу

Станом на 31.12.2022 року у Співки відсутні активи, утримувані для продажу.

10 Оренда

Операції оренди відповідно до МСФЗ 16 «Оренда» відсутні.

11 Основні засоби

Рух основних засобів був таким:

Таблиця 11.1

Основні засоби

Найменування	31.12.2021		Надходження	Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуття		Нарахування амортизації	Втрати від зменшення корисності	Інші зміни		31.12.2022	
	первісна (переоцінена вартість)	знос		первісної (переоціненої вартості)	знос	первісна (переоцінена вартість)	знос			первісної (переоціненої вартості)	знос	первісної (переоціненої вартості)	знос
Будинки, споруди та передавальні пристрої													
Машини та обладнання	209	128				82	82	21				127	67
Транспортні засоби													
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)													
Інші основні засоби	16	11				16	12	1					
Разом	225	139				98	94	22				127	67

Основні засоби

Найменування	31.12.2020		Надходження	Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуття		Нарахування амортизації	Втрати від зменшення корисності	Інші зміни		31.12.2021	
	первісна (переоцінена вартість)	знос		первісної (переоціненої вартості)	знос	первісна (переоцінена вартість)	знос			первісної (переоціненої вартості)	знос	первісної (переоціненої вартості)	знос
Будинки, споруди та передавальні пристрої													
Машини та обладнання	229	126				20	20	22				209	128
Транспортні засоби													
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)													
Інші основні засоби	42	25	32			19	18	4	39			16	11
Разом	271	151	32			39	38	26	39			225	139

12 Нематеріальні активи

Рух нематеріальних активів був таким:

Таблиця 12.1

Нематеріальні активи

Найменування	31.12.2021		Надходження	Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуття		Нараховано амортизації	Втрати від зменшення корисності	Інші зміни		31.12.2022	
	первісна (переоцінена вартість)	знос		первісної (переоціненої вартості)	знос	первісна (переоцінена вартість)	знос			первісної (переоціненої вартості)	знос	первісної (переоціненої вартості)	знос
Права на знаки для товарів і послуг	12	3						1				12	4
Інші нематеріальні активи													
Разом	26	12						1				12	4

Нематеріальні активи

Найменування	31.12.2020		Надходження	Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуття		Нараховано амортизації	Втрати від зменшення корисності	Інші зміни		31.12.2021	
	первісна (переоцінена вартість)	знос		первісної (переоціненої вартості)	знос	первісна (переоцінена вартість)	знос			первісної (переоціненої вартості)	знос	первісної (переоціненої вартості)	знос
Права на знаки для товарів і послуг	12	1						2				12	3
Інші нематеріальні активи	14	11				12	12	1	2				
Разом	26	12				12	12	3	2			12	3

13 Оподаткування

Діяльність кредитних спілок оподатковується на загальних підставах. Спілка самостійно подає податкову декларацію із податку на прибуток та вираховує його згідно з прийнятими положеннями по нормативній ставці, що становить 18%.

Таблиця 13.1

Податок на прибуток	31.12.2022	31.12.2021
Прибуток до оподаткування	(432)	
Нормативна ставка податку	18%	18%
Податок за встановленою податковою ставкою		
Виграти з податку на прибуток		

14 Резерви під зменшення корисності та інші резерви

Динаміка змін у резервах на покриття збитків від зменшення корисності та інших резервів була такою:

Резерви під зменшення корисності на заборгованість за неповерненими кредитами наданими членам кредитної спілки

Таблиця 14.1

Резерви під зменшення корисності на заборгованість за неповерненими кредитами наданими членам кредитної спілки	31.12.2022	31.12.2021
Початок року	892	1603
Нараховано за рік	766	338
Використано на списання активів	(2)	(135)
Сторновано (зменшено)	(738)	(914)
Кінець року	918	892

Резерви під зменшення корисності на заборгованість за судовими витратами

Резерви під зменшення корисності на заборгованість за судовими витратами

Початок року

Нараховано за рік

Використано на списання активів

Сторновано (зменшено)

Кінець року

31.12.2022

31

12

(3)

0

40

Таблиця 14.2

31.12.2021

20

14

(3)

0

31

Забезпечення (резерв) виплат відпусток**Забезпечення (резерв) виплат відпусток**

Початок року

Нараховано за рік

Використано на виплату відпусток

Сторновано (зменшено)

Кінець року

31.12.2022

163

78

(195)

0

46

Таблиця 14.3

31.12.2021

161

113

(111)

0

163

15 Заборгованість перед кредитними установами

Заборгованість за кредитами отриманими перед кредитними установами включає:

Заборгованість перед кредитними установами

Кредити банків:

Поточні

Непоточні

Кредити від фінансових установ:

Поточні

Непоточні

Кредити від не фінансових установ:

Поточні

Непоточні

Разом

31.12.2022

1430

1430

Таблиця 15.1

31.12.2021

Заборгованість за процентами по кредитах отриманих перед кредитними установами

Заборгованість за процентами по кредитах отриманих перед кредитними установами включають:

Заборгованість за процентами по кредитах перед кредитними установами

Кредити банків

Кредити від фінансових установ

Кредити від не фінансових установ

Разом

31.12.2022

1

1

Таблиця 15.2

31.12.2021

16 Заборгованість перед членами та інші поточні зобов'язання

Заборгованість перед членами

Заборгованість перед членами включає:

Таблиця 16.1

	31.12.2022	31.12.2021
Заборгованість перед членами		
Внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки		
Непоточні		
Разом		
Поточні		
поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями		704
до запитання		
до 3-х місяців		
від 3-х до 12-ти місяців	4024	6127
Разом	4024	6831
Всього внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки	4024	6831
Інші внески та інша заборгованість перед членами кредитної спілки		
Додаткові пайові внески членів кредитної спілки		
Цільові внески членів кредитної спілки		
Інша заборгованість перед членами кредитної спілки		
Разом		
Всього заборгованість перед членами	4024	6831

Заборгованість за процентами нарахованими по внесках членів кредитної спілки
Заборгованість за процентами нарахованими по внесках членів кредитної спілки включають:

Таблиця 16.2

	31.12.2022	31.12.2021
Заборгованість за процентами нарахованими по внесках членів кредитної спілки		
Поточна заборгованість за процентами нарахованими по внесках (вкладах) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, що віднесено до категорії		
Непоточні		
Разом		
Поточні		
поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями		7
до запитання		
до 3-х місяців		
від 3-х до 12-ти місяців	47	61
Разом	47	68
Всього заборгованість за процентами нарахованими по внесках (вкладах) членів кредитної спілки на депозитні рахунки	47	68

Інші поточні зобов'язання

Інші поточні зобов'язання включають:

Таблиця 16.3

	31.12.2022	31.12.2021
Інші поточні зобов'язання		
Зобов'язання перед особами, що припинили членство у кредитній спілці		
Інші зобов'язання	38	
Разом	38	

17 Капітал

Пайовий капітал

Пайовий капітал формується із пайових внесків членів Спілки, що вносяться при вступі у кредитну спілку. Розмір обов'язкового пайового внеску є однаковим для всіх членів кредитної спілки та встановлюється у порядку, визначеному загальними зборами кредитної спілки, як фіксована сума. Повернення обов'язкового пайового внеску провадиться в порядку, передбаченому статуту кредитної спілки, але не пізніше ніж через один місяць після прийняття загальними зборами або спостережною радою кредитної спілки відповідного рішення.

Рішенням загальних зборів за умови, якщо така можливість передбачена статутом кредитної спілки, може бути встановлена обов'язковість унесення всіма членами кредитної спілки з визначеною періодичністю певної суми додаткового пайового внеску, який повертається

виключно в разі припинення членства в кредитній спілці.

		Таблиця 17.1
Пайовий капітал	31.12.2022	31.12.2021
Пайові внески членів кредитної спілки (обов'язкові)	11	29
Пайові внески членів кредитної спілки (обов'язкові періодичні)		
Разом	11	29

Резервний капітал

Резервний капітал призначено для відшкодування можливих збитків кредитної спілки, які не можуть бути покритими за рахунок надходжень поточного року, забезпечення платоспроможності кредитної спілки та захисту заощаджень її членів.

Резервний капітал кредитної спілки формується за рахунок вступних внесків членів кредитної спілки та частини доходів кредитної спілки та інших джерел, перелік яких визначено статутом кредитної спілки.

		Таблиця 17.2
Резервний капітал	31.12.2022	31.12.2021
Резервний капітал, сформований за рахунок вступних внесків членів кредитної спілки	398	393
Резервний капітал, сформований за рахунок доходу кредитної спілки		
Резервний капітал, сформований за рахунок інших джерел	18	450
Разом	416	843

Резервний капітал формується за графіком, передбаченим у положенні про фінансове управління кредитної спілки, до моменту досягнення ним не менш як 15 відсотків від суми активів, зважених на ризик кредитної спілки. Зміна графіка формування резервного капіталу може здійснюватися не частіше ніж раз на рік. За рішенням спостережної ради, якщо така можливість передбачена порядком розподілу доходу, затвердженим рішенням загальних зборів, кредитна спілка має право спрямовувати на формування резервного капіталу частину доходу більшу, ніж передбачена графіком формування резервного капіталу.

Резервний капітал використовується, як першочергове джерело покриття збитків кредитної спілки за результатами фінансового року в зазначеному порядку за рішенням загальних зборів членів кредитної спілки.

У звітному 2022 році, за рахунок прибутку, було збільшено резервний капітал за рахунок доходу кредитної спілки на 0 тис. грн. (2021 р.: 0 тис. грн.).

18 Доходи

Доходи за звітні періоди включають наступне:

Дохід від реалізації послуг

		Таблиця 18.1
Дохід від реалізації послуг	31.12.2022	31.12.2021
Дохід за кредитами наданими членам кредитної спілки	3504	5020

Інші операційні доходи

Інші операційні доходи	31.12.2022	31.12.2021
Дохід від первісного визнання та від зміни вартості активів, які обліковуються за справедливою вартістю		
Дохід від реалізації інших оборотних активів		
Дохід від одержаних штрафів, пені, неустойки		
Відшкодування раніше списаних активів	47	925
Дохід від списання кредиторської заборгованості		
Дохід від безоплатно одержаних оборотних активів		
Разом	47	925

Інші фінансові доходи

		Таблиця 18.2
Інші фінансові доходи	31.12.2022	31.12.2021
Дохід за кредитами наданими іншим кредитним спілкам		
Дохід за вкладами на депозитних рахунках в банках		
Дохід за вкладами на депозитних рахунках в об'єднаній кредитній спілці		
Дохід на внески внесені до капіталу кооперативного банку та об'єднаної кредитної спілки		
Відсотки одержані	6	1
Інші доходи від фінансових операцій	3	4
Разом	8	5

Інші доходи

Таблиця 18.3

Інші доходи	31.12.2022	31.12.2021
Дохід від реалізації фінансових інвестицій		
Дохід від безоплатно одержаних активів		
Інші доходи від звичайної діяльності		
Разом		

19 Витрати на персонал, інші адміністративні та операційні витрати

Витрати на персонал, інші адміністративні та операційні витрати включають:

Матеріальні витрати

Таблиця 19.1

Матеріальні витрати	31.12.2022	31.12.2021
Витрати сировини й матеріалів	13	7
Витрати палива й енергії		
Витрати будівельних матеріалів		
Витрати запасних частин		
Інші матеріальні витрати		
Матеріальні витрати	13	7

Витрати на персонал

Таблиця 19.2

Витрати на персонал	31.12.2022	31.12.2021
Заробітна плата та премії	859	1263
Нарахування на фонд заробітної плати	201	267
Витрати на персонал	1060	1530

Інші адміністративні та операційні витрати

Таблиця 19.3

Інші адміністративні та операційні витрати	31.12.2022	31.12.2021
Оренда та утримання приміщень	817	1045
Ремонт та обслуговування основних засобів		
Витрати на розрахунково-касове обслуговування та інші банківські послуги	19	20
Витрати на охорону та інше утримання офісу	33	46
Послуги зв'язку та Інтернет	30	29
Резерв сумнівних боргів	37	352
Витрати на проведення загальних зборів та презентаційні витрати	6	9
Юридичні та консультаційні послуги	675	1208
Операційні податки		
Витрати на відрядження та відповідні витрати	113	136
Витрати на страхування		
Благодійна діяльність		
Витрати на сплату членських внесків до асоціацій та об'єднань кредитних спілок та на відрахування до спільних фінансових фондів (метою формування яких є фінансове оздоровлення кредитних спілок)	18	25
Пені та штрафи сплачені		
Витрати на обслуговування орендованих основних засобів		
Інше	187	301
Інші адміністративні та операційні витрати	1935	3171

Діяльності кредитної спілки притаманний ризик, яким управляють за допомогою постійного процесу виявлення, оцінки та контролю ризиків. Процес управління ризиками є вирішальним для постійної прибутковості Спілки, а кожен співробітник Спілки несе відповідальність за вплив ризиків, пов'язаних з його службовими обов'язками.

Спілка наражається на фінансові ризики (кредитний ризик, ризик ліквідності та ринковий ризик) та нефінансові ризики (юридичний, операційний та інші ризики).

Структура управління ризиками

Остаточну відповідальність за встановлення та затвердження цілей в сфері управління ризиками та капіталом несе Спостережна рада. В Спілці є працівники, які відповідають за управління ризиками та моніторинг за ними.

Правління

Правління відповідає за внесення пропозицій та реалізацію всіх цілей в сфері управління ризиками та капіталом, а також за загальне управління ризиками, контроль та впровадження політики управління ризиками. Регулярний аналіз ризиків забезпечує достатню основу для прийняття рішень членами Правління щодо доречності процедур у процесі виявлення, оцінки та мінімізації ризиків.

Правління здійснює управління активами та пасивами Спілки у відповідності до нормативно-правової бази України, забезпечує баланс між ризиками та прибутками та також підтримує систему ефективного управління ризиками.

Кредитний комітет

Кредитний комітет несе загальну відповідальність за розробку стратегії управління кредитними ризиками та впровадження принципів, структури та політики. Цей комітет відповідає за основні питання, пов'язані з ризиками, і здійснює управління та контроль за процесом прийняття рішень стосовно ризиків. Усі дозволи на надання кредитів видаються Кредитним комітетом.

Внутрішній аудит

Процеси управління ризиками в Спілці підлягають періодичному аудиту внутрішнім аудитором, який перевіряє як достатність процедур, так і дотримання Спілкою цих процедур.

Системи оцінки ризиків та звітування

Спілка здійснює регулярний контроль та оцінку ризиків, на які вона наражається, керуючись як рекомендаціями регулятора, так і власним досвідом.

Зниження ризику

Спілка активно використовує види забезпечення (поруку, неустойку) для зниження кредитного ризику. Використання забезпечення кредиту дає Спілці можливість контролювати активи у разі невиконання зобов'язань позичальником. Забезпечення є потенційним джерелом погашення кредиту. Однак рішення Спілки надати кредит не приймається лише на основі наявності достатнього забезпечення по даному кредиту. Кожне рішення надати кредит супроводжується кредитним аналізом, що знижує кредитний ризик та підвищує якість кредитного портфелю Спілки.

Спілка вживає ряд заходів, щоб гарантувати погашення кредитів. Після надання кредиту, працівники на яких покладено обов'язки з управління ризиками несуть відповідальність за управління кредитом, що включає постійний моніторинг фінансового стану позичальника, дотримання позичальником положень, встановлених кредитним договором, а також пошук нових можливостей подальшої співпраці із ним. Моніторинг кредитів забезпечує виявлення на ранніх етапах ознаки того, що у позичальника виникли фінансові труднощі у погашенні кредиту. Це робиться на ранніх етапах, щоб максимізувати вплив коригувальних дій Спілки та знизити можливі збитки.

Надмірна концентрація ризиків

Концентрація вказує на відповідну чутливість результатів діяльності Спілки до змін у конкретній галузі чи географічному регіоні. Концентрація виникає в тому разі, якщо певна група членів працюють на одному або декількох суб'єктах господарювання, що здійснюють однакову господарську діяльність або діяльність в одному географічному регіоні, або мають подібні економічні характеристики, що обумовлюють здатність членів Спілки виконувати договірні зобов'язання, які зазнають однакового впливу через зміни в економічних, політичних або інших умовах.

З метою уникнення надмірної концентрації ризиків, внутрішні політика і процедури Спілки включають конкретні інструкції щодо зосередження уваги на збереженні диверсифікованого портфелю. Весь процес управління кредитами здійснюється за встановленою кредитною політикою. Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років не було значної концентрації ризику у кредитному портфелі Спілки.

Кредитний ризик

Кредитний ризик – це ризик понесення Спілкою збитку в результаті невиконання договірних зобов'язань. Спілка здійснює управління та контроль кредитного ризику.

Для аналізу кредитної якості клієнтів, Спілка сегментує кредитний портфель у залежності від мети надання кредиту на наступні категорії:

- комерційні кредити;
- кредити, надані на ведення фермерських господарств;
- кредити, надані на ведення особистих селянських господарств;
- кредити, надані на придбання, будівництво, ремонт та реконструкцію нерухомого майна;
- споживчі кредити.

Аналіз за строками погашення прострочених кредитів, корисність яких не зменшилась, за класами фінансових активів:

Більш детальна інформація стосовно резерву під зменшення корисності кредитів наведена в Примітці 14 "Резерви під зменшення корисності та інші резерви".

Аналіз зменшення корисності

Для цілей визнання збитків від зменшення корисності фінансових активів у бухгалтерському обліку, Спілка використовує модель понесених збитків. Ця модель передбачає, що збитки мають бути визнані лише тоді, коли спостерігаються об'єктивні випадки понесення збитків.

Основні міркування в ході аналізу зменшення корисності кредитів включають:

- існують будь-які відомі труднощі щодо надходження грошових потоків від членів; або
- порушення первісних умов договору.

Спілка здійснює аналіз зменшення корисності у двох напрямках: створення резерву під зменшення корисності на сукупній та індивідуальній основі.

Резерв під зменшення корисності кредитів на сукупній основі

Спілка визначає суму резерву під зменшення корисності наданих кредитів, стосовно яких ще немає об'єктивних ознак зменшення

корисності, на сукупній основі. Спілка аналізує резерви під зменшення корисності на кожну звітну дату. Збитки від зменшення корисності визначаються з урахуванням такої інформації: збитки в портфелі у попередніх періодах, поточні економічні умови, відповідний проміжок часу між моментом можливого понесення збитку від зменшення корисності та моментом визначення зменшення корисності як такого, що потребує створення резерву в ході аналізу зменшення корисності окремих активів, а також очікувані надходження та відшкодування в разі зменшення корисності. Надані резерви під зменшення корисності переглядаються на предмет відповідності загальній політиці Спілки.

Резерв під зменшення корисності на індивідуальній основі

Спілка визначає суму резерву під зменшення корисності окремо за кожним безнадійним кредитом в індивідуальному порядку на повну суму цієї заборгованості. Збитки від зменшення корисності оцінюються на кожну звітну дату, якщо будь-які цілорічні обставини не вимагають більшої уваги.

Також Спілка моніторить нормативи ризиковості операцій, встановлені регулятором¹:

Таблиця 20.1 (%)

Норматив	Нормативне значення	31.12.2022	31.12.2021
Норматив кредитного ризику (К3)	≤ 25	0	0
Норматив концентрації кредитних ризиків (К4)	≤ 3	3,0	1,9

Ризик ліквідності та управління джерелами фінансування

Ризик ліквідності – це ризик того, що Спілка не зможе виконати свої зобов'язання за виплатами при настанні строку їх погашення у звичайних або непередбачених умовах. Ризик ліквідності включає неможливість управляти незапланованим скороченням або змінами в джерелах фінансування. Ризик ліквідності також виникає внаслідок нездатності розпізнати або врахувати зміни кон'юнктури ринку, які впливають на здатність швидко реалізувати активи з мінімальною втратою їх вартості.

Управління ліквідністю спрямоване на досягнення достатнього рівня ліквідних активів та підтримку диверсифікованої ресурсної бази, а також на дотримання діючого законодавства та нормативно-правових актів щодо управління ризиком ліквідності.

Для забезпечення ефективності управління ліквідністю, Спілка управляє як активами, так і пасивами. Основні джерела фінансування включають внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, а також надходження додаткових пайових внесків.

Для контролю за ризиком ліквідності, Спілка на регулярній основі здійснює моніторинг позицій щодо ліквідності. Основним методом аналізу є аналіз строкової структури активів та пасивів Спілки. Для чого формуються звіти, що включають дані про строки погашення всіх балансових активів та пасивів. Спілка вважає, що аналіз продуктів за строками кінцевого погашення не в повній мірі відображає реальний рух грошових коштів. Спілка досліджує динаміку таких продуктів. За результатами аналізу такої динаміки, Спілка розробляє сценарії ситуацій з ліквідністю.

Також Спілка щоденно моніторить нормативи ліквідності та управління джерелами фінансування, встановлені регулятором:

Таблиця 20.2

Норматив	Нормативне значення	31.12.2022	31.12.2021
Норматив запасу ліквідності (К5)	201	1247	489

Аналіз фінансових зобов'язань, згрупованих на основі строків від дати звіту про фінансовий стан до дати погашення згідно з відповідним договором.

У наведеній нижче таблиці відображено види і строки погашення фінансових зобов'язань Спілки станом на 31 грудня 2022 та 2021 років на основі договірних недисконтованих зобов'язань з виплати коштів:

Таблиця 20.3

Недисконтовані фінансові зобов'язання	До 3 міс.	Від 3 до 12 міс.	Від 1 до 5 років	Понад 5 років	Всього
Заборгованість перед кредитними установами					
Заборгованість перед членами за внесками (вкладами) членів кредитної спілки на депозитні рахунки	927	3097			4024
Заборгованість перед членами за додатковими пайовими внесками					
Всього недисконтовані фінансові зобов'язання станом на 31.12.2022 р.	927	3097			4024
Недисконтовані фінансові зобов'язання	До 3 міс.	Від 3 до 12 міс.	Від 1 до 5 років	Понад 5 років	Всього
Заборгованість перед кредитними установами	830	600			1430
Заборгованість перед членами за внесками (вкладами) членів кредитної спілки на депозитні рахунки	1252	5579			6831
Заборгованість перед членами за додатковими пайовими внесками					
Всього недисконтовані фінансові зобов'язання станом на 31.12.2021 р.	2082	6179			8261

До коштів членів включені внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки та інші внески на зворотній основі а також заборгованість перед кредитними установами. Згідно із законодавством України, Спілка зобов'язана виплачувати кошти за цими внесками

¹ Тут і надалі подано нормативи, що встановлені Розпорядженням № 1840 Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг "Про затвердження Положення про обов'язкові фінансові нормативи та впливи, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами кредитних спілок, та визнання таким, що втрачає чинність, розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 16 січня 2004 року № 7" від 27.11.2019 року.

(вкладами) на вимогу членів. Ці залишки включені до показників, поданих вище, за строками їх сплати, передбаченими договорами (тобто за умови, що члени не вимагатимуть виплати до строку, зазначеному у договорі).

Загальна сума внесків (вкладів) членів, без врахування суми нарахованих, та неспланих відсотків та майбутніх недисконтованих грошових потоків, включених до періоду від 3 до 12 місяців. Однак Спілка розраховує на те, що більшість членів не вимагатимуть виплати на найбільш ранню можливу дату, коли Спілка мала б здійснити відповідну виплату, і таблиця не відображає очікувані грошові потоки, розраховані Спілкою на основі історичної інформації щодо переукладання депозитів.

Ришковий ризик

Ришкові ризики – це ризики, пов'язані з можливими збитками через коливання різноманітних ринкових чинників (наприклад, процентних ставок, тощо). Ришковий ризик включає: процентний ризик, валютний ризик, ціновий ризик та ризик дострокового погашення.

Спілка використовує різноманітні методи та підходи для аналізу та контролю ринкового ризику.

Процентний ризик

Процентний ризик – це ризик потенційних втрат від несприятливих та неочікуваних змін процентних ставок, що має вплив на майбутні грошові потоки та справедливую вартість фінансових інструментів.

Спілка використовує різноманітні підходи та методи для аналізу процентного ризику. Основним інструментом є аналіз активів та пасивів за строками до перегляду процентних ставок. Спілка має можливість формувати відповідний звіт на щоденній основі.

Валютний ризик

Валютний ризик – це ризик потенційних збитків внаслідок несприятливих та неочікуваних коливань обмінних курсів іноземних валют, який має потенційний вплив на прибутковість та капітал Спілки.

Оскільки, Спілка не проводила за звітний і попередні періоди операції в іноземній валюті, то для Спілки невластивий валютний ризик.

Ціновий ризик

Ціновий ризик – ризик того, що вартість фінансового інструменту коливатиметься внаслідок змін ринкових цін незалежно від того, спричинені ці зміни факторами, які властиві конкретному типу цінних паперів або їх емітенту, чи факторами, які впливають на всі цінні папери в обігу на ринку.

Оскільки, Спілка не проводила за звітний і попередні періоди операції із цінними паперами, то для Спілки невластивий ціновий ризик.

Ризик дострокового погашення

Ризик дострокового погашення – це ризик понесення Спілкою фінансового збитку внаслідок того, що її члени та контрагенти погасять зобов'язання або вимагатимуть погашення зобов'язань раніше чи пізніше, ніж очікувалось.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років керівництво вважає, що для Спілки не властивий ризик дострокового погашення.

Операційний ризик

Операційний ризик – імовірність виникнення збитків Спілки внаслідок неадекватності або збоїв внутрішніх процесів, впливу людського фактору, збоїв і помилок у системах, а також впливу зовнішніх подій.

До цієї категорії належать всі види шахрайств, юридичний ризик і не належить стратегічний та репутаційний ризик. У разі збоїв в системі внутрішнього контролю операційний ризик може призвести до фінансових збитків мати правові чи регулятивні наслідки або спричинити шкоду репутації.

Концепція контролю, моніторингу й своєчасного реагування на потенційні ризики є ефективним інструментом управління ризиками. Контролі включають в себе ефективний розподіл обов'язків, прав доступу, процедур авторизації, навчання персоналу та процедури оцінки ризиків.

Рівень операційних ризиків знижений завдяки комплексу заходів, що включає: впровадження системи управління операційних ризиків, аналіз та моніторинг процесів та продуктів в частині управління операційними ризиками, навчання персоналу та підвищення обізнаності працівників про операційні ризики в цілому, контроль за дотриманням працівниками Спілки нормативних документів.

21 Договірні та умовні зобов'язання

Оподаткування

Українське законодавство щодо оподаткування та здійснення інших операцій продовжує розвиватися по мірі переходу до ринкової економіки. Законодавчі та нормативні акти не завжди чітко сформульовані, а їх інтерпретація залежить від точки зору місцевих, обласних і центральних органів державної влади та інших урядових органів. Нерідко точки зору різних органів на певне питання не співпадають. У випадках, коли ризик впливу ресурсів є ймовірним, Спілка нараховує податкові зобов'язання на основі оцінок керівництва. У разі, якщо податкові органи піддадуть сумніву певне тлумачення, засноване на оцінці керівництва економічної діяльності Спілки, ймовірно, що Спілка змушена буде сплатити додаткові податки, штрафи та пені. Така невизначеність може вплинути на вартість фінансових інструментів, втрати та резерви під знецінення, а також на ринковий рівень цін на угоди. Керівництво вважає, що Спілка дотримувалася всіх нормативних положень, і всі передбачені законодавством податки були нараховані та сплачені.

Діяльність Спілки та її фінансовий стан і надалі будуть зазнавати впливу розвитку політичної ситуації в Україні, включаючи застосування існуючих та майбутніх законодавчих та податкових нормативних актів. Керівництво Спілки вважає, що зобов'язання, які можуть виникнути у результаті таких непередбачуваних обставин, пов'язаних з її операційною діяльністю, не будуть мати на Спілку більшого впливу, ніж на інші подібні суб'єкти господарювання в Україні.

Станом на 31.12.2022 року керівництво Спілки вважає, що інтерпретація Спілкою норм податкового законодавства, вказаного вище, є належною.

Юридичні аспекти

В ході звичайного ведення операцій Спілка виступає стороною різних судових процесів та спорів. Керівництво вважає, що остаточний розмір зобов'язань, які можуть виникнути внаслідок цих судових процесів або спорів, не буде мати суттєвого негативного впливу на фінансовий стан чи результати майбутньої діяльності Спілки.

Умовні активи та умовні зобов'язання

Кредитна спілка не ідентифікує умовних зобов'язань та умовних активів у розумінні МСБО 37 "Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи".

22 Операції з пов'язаними сторонами

Спілка вважає пов'язаними особами: голову спостережної ради та членів спостережної ради; голову правління та членів правління; внутрішнього аудитора; головного бухгалтера; членів сім'ї фізичної особи, яка є керівником кредитної спілки, членом спостережної ради кредитної спілки, членом правління кредитної спілки, керівником підрозділу внутрішнього аудиту, головним бухгалтером, а також членів сім'ї фізичної особи: чоловік (дружина), діти або батьки такої фізичної особи, її чоловіка (дружини), а також чоловік (дружина) будь-кого з дітей або батьків фізичної особи.

Таблиця 22.1

Операції з пов'язаними сторонами	Органи управління	Ключовий управлінський персонал	Органи управління	Ключовий управлінський персонал
	2022	2022	2021	2021
Кредити надані:				
Непогашені кредити станом на 1 січня (основна сума)				
Кредити, видані протягом року				
Погашення кредитів протягом року	()	()	()	()
Інші зміни				
Непогашені кредити станом на 31 грудня (основна сума)				
Внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки:				
Внески (вклади) на депозитні рахунки станом на 1 січня		200		114
Внески (вклади) на депозитні рахунки, отримані протягом року		315		275
Внески (вклади) на депозитні рахунки, погашені протягом року		(347)		(189)
Інші зміни				
Внески (вклади) на депозитні рахунки станом за 31 грудня		168		200
Проценти нараховані та оплачені за кредитами отриманими від юридичних осіб		66		
Проценти за внесками (вкладами) на депозитні рахунки		30		27
Отримано та погашено кредитів (основна сума) від юридичних осіб		1200		
Оренда та інші господарські операції		706		932
Винагорода ключовому управлінському персоналу		660		745

23 Достатність капіталу

Спілка здійснює активне управління рівнем достатності капіталу для захисту від ризиків, притаманних його діяльності. Достатність капіталу Спілки контролюється з використанням нормативів, встановлених регулятором при здійсненні нагляду за Спілкою.

Основною ціллю управління капіталом Спілки є забезпечення дотримання зовнішніх вимог стосовно капіталу та утримання високих кредитних рейтингів і належних нормативів капіталу, необхідних для провадження діяльності.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років Спілка повністю дотримувалася всіх зовнішніх встановлених вимог щодо капіталу.

Спілка управляє структурою капіталу та відповідно змінює її з огляду на зміни в економічних умовах та характеристиках ризиків, пов'язаних з її діяльністю. З метою підтримання або зміни структури капіталу Спілка може коригувати суми за нарахованою платою (процентами) на пайові внески, що виплачуються пайовикам, повернути їм додатковий пайовий капітал. Жодних змін у цілях, політиці та процедурах управління капіталом у порівнянні з попередніми роками не відбулося.

Норматив фінансової стійкості

Таблиця 23.1 (%)

Нормативи	Нормативне значення	31.12.2022	31.12.2021
Нормативи фінансової стійкості (K1)	≥ 10	10,4	10,4

Станом на 31.12.2022 року норматив фінансової стійкості Спілки перевищував встановлений законодавством мінімальний норматив.

Норматив достатності капіталу

Таблиця 23.2 (%)

Нормативи	Нормативне значення	31.12.2022	31.12.2021
Норматив достатності капіталу (K2)	≥ 7	9,3	9,2

Станом на 31.12.2022 року норматив достатності капіталу Співки перевищував встановлений законодавством мінімальний норматив.

24 Події після дати балансу

Зміни в умовах здійснення діяльності в Україні

Кредитна спілка оцінила події, що мали місце після дати балансу до 31 січня 2023 року, дати, на яку ця фінансова звітність була підготовлена до випуску, та дійшла висновку, що питання, які вимагають розкриття, відсутні.

25 Затвердження фінансової звітності

Фінансова звітність за рік, що закінчується 31 грудня 2022, була затверджена Спостережною радою 31 січня 2023 року. Зміни у фінансовій звітності після її затвердження не допускаються.

Керівник

Головний бухгалтер

Розлуцька Зоряна Ярославівна

Порохняк Юрій Зіновійович